ETKİNLİK ADI: Yoğurt Mayalıyorum

ALAN ADI: Fen, Sanat YAŞ GRUBU: 60-72 Ay ALAN BECERİLERİ:

Fen Alanı:

FBAB5. Operasyonel tanımlama yapma

Sanat Alanı:

SNAB4. Sanatsal uygulama yapma

EĞİLİMLER:

E3.Entelektüel Eğilimler

E3.1. Odaklanma

E3.2. Yaratıcılık

PROGRAMLAR ARASI BİLESENLER:

Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri:

SDB2.1. İletişim Becerisi

SDB2.1.SB2. Duygu, düşünceleri ifade etmek.

SDB2.1.SB2.G2. Duygu ve düşüncelerini ifade etmek için uygun zaman ve ortamı belirler.

Değerler:

D7. Estetik

D7.2. Sanatsal ve görsel zevkleri hayatın bir parçası hâline getirmek

D7.2.1. Geleneksel sanatlara ve yerel kültüre yönelik etkinliklere katılır.

ÖĞRENME ÇIKTILARI:

Fen Alanı:

FAB.5. Fene yönelik olay ve olguları operasyonel/işe vuruk olarak tanımlayabilme

FAB.5.b. Nesneler, dünya ve uzay, çevre gibi konularda bilgi edinmek için uygun ölçme araçlarını kullanarak ölçüm yapar.

Sanat Alanı:

SNAB.4. Sanat etkinliği uygulayabilme

SNAB.4. e. Drama etkinliklerinde yaratıcı performans sergiler.

ICERIK CERCEVESI:

Kavramlar: Sıcak-soğuk-ılık, dün-bugün-yarın

Sözcükler: Yoğurt, maya, mayalama, Nasrettin Hoca

Materyaller: Süt, yoğurt, tencere, bir gün önce ailelerden istenen bir tane küçük boy kavanoz (küçük), ocak,

kepçe, bakraç, Nasrettin Hoca görseli

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

Sınıfa, canlandırması yapılacak olan Nasrettin Hoca'nın "Ya Tutarsa" fıkrasında kullanılmak üzere çeşitli malzemelerle gelinir. Çocukların dikkati, getirilen malzemelere çekilir. Nasrettin Hoca'nın görseli malzemelerin içerisinden çıkarılır ve çocuklara gösterilir. Nasrettin Hoca'nın Türk Kültüründeki öneminden bahsedilir. Sonrasında "Ya Tutarsa "fıkrası öğretmen tarafından anlatılır.

"Günlerden bir gün Nasrettin Hoca eline yoğurt mayası bakracını alıp göle doğru yola koyulmuş. Gölün etrafında piknik yapan köylüler Hoca'ya dikkat kesilmişler. Hoca Nasrettin başlamış yoğurt mayasını göle kaşık kaşık çalmaya.

Köylüler şaşkınlıkla izlerken, içlerinden biri Hoca'nın yanına varmış.

- Hayırdır Hocam? Ne yapıyorsun böyle? diye sormuş.
- Göle yoğurt mayası çalıyorum, demiş.
- İlahi, hocam, hiç göle maya çalmakla göl maya tutar mı?

Hoca Nasrettin cevap vermis;

- Ya tutarsa..."

Fıkra bitiminde çocuklara malzemeler gösterilerek "Bu malzemeleri kullanarak anlattığım fıkrayı canlandırabilir miyiz?" sorusu sorulur ve öncelikli olarak istekli çocuklar arasından görev dağılımı yapılır. Çocukların dinledikleri fıkrayı canlandırmaları için olanak sağlanır. İhtiyaç olması durumunda çocuklara rehberlik edilerek canlandırmayı tamamlamalarına yardımcı olunur. Tüm çocukların görev almaları için çocuklar motive edilir (SNAB.4.e. Drama etkinliklerinde yaratıcı performans sergiler, E3.1. Odaklanma, D7.2.1. Geleneksel sanatlara ve yerel kültüre yönelik etkinliklere katılır, E3.2. Yaratıcılık.). Etkinlik bitiminde sınıfa bir kâse yoğurt getirilir. Çocuklara "Sizlere yoğurt vermek istiyorum fakat elimdeki yoğurt çok az, ne yapabilirim? Hepimizin yoğurt yemesi için ne yapabiliriz?" diye sorulur. Çocukların bu soruya çözüm bulmaları için fırsat verilir (SDB2.1.SB2.G2. Duygu ve düşüncelerini ifade etmek için uygun zaman ve ortamı belirler.). Çocuklardan gelen yanıtlar dinlenir. "Çocuklar, siz yoğurdu marketten mi alıyorsunuz yoksa evde mi mayalıyorsunuz?" sorusunun cevabı istenir. "Peki, daha önce hiç yoğurt mayaladınız mı? Birlikte yoğurt mayalamak ister misiniz? Hem belki bu şekilde hepimize yetecek kadar yoğurt elde etmiş oluruz." denir. Gerekli malzemeler masa üzerine konulur ve tek tek çocuklara tanıtılır. Süt, kavanoz, maya, termometre, örtü, kaşık vb. Süt, tencerede çocukların olmadığı bir alanda ısıtılarak sınıfa getirilir. Termometre kullanılarak sütün ısısına bakılır, mayalamak için uygun sıcaklığın 42-45 derece aralığında olması gerektiği ve eğer evimizde ölçmek için bir termometre yoksa serçe parmağımızı kullanarak ısıyı kontrol edebileceğimiz söylenir. (FAB.5.b. Nesneler, dünya ve uzay, çevre gibi konularda bilgi edinmek için uygun ölçme araçlarını kullanarak ölçüm yapar.). Eğer sütün ısısı uygun olmazsa yoğurt elde edemeyeceğimizi bu sebeple bu ısının önemli olduğu vurgulanır. Büyük tencerenin içerisindeki süt küçük kavanozlara bölüştürülür, ardından her çocuk kendi kavanozuna bir kaşık yoğurt koyarak karıştırır. Kavanozlara isim etiketleri yapıştırılarak kapakları kapatılır. Üzeri örtüyle sarılarak sınıfın bir köşesinde 4 saat dinlenmeye (mayalanmaya) bırakılır. Mayalanan yoğurdun buzdolabına koyulacağı ve bir gece beklemesinin ardından hazır olacağı bilgisi verilir. Daha önceden hazırlanmış yoğurtlar çocuklara ikram ediilir. Çocuklar yoğurtları yerken yoğurdun sağlığımız için faydaları ve yemeklerin yanında nasıl tüketildiği ile ilgili sohbet edilir. Mayalanan yoğurtlar evlere gönderilir.

- Nasrettin Hoca'yı daha önce duymuş muydunuz? Nasrettin Hoca'nın bildiğiniz başka bir fıkrası var mı? Varsa bize anlatır mısınız?
- Canlandırma sırasında neler hissettiniz?"
- Sütün mayalanma aşamaları nelerdir?
- Termometre ile başka nelerin ısısını ölçebiliriz?
- Yoğurdun sağlığımız için faydaları nelerdir?
- · Sizce süt ile başka neler yapabiliriz?
- Türk kültürüne ait başka hangi yiyecekler var? En çok hangilerini seviyorsunuz?

FARKLILASTIRMA:

Zenginleştirme: Mayanın içinde ne olduğu, sütü yoğurda nasıl dönüştürebildiği soruları ile beyin fırtınası yapılabilir. Sütün yoğurttan başka nelere dönüştüğü sorularak çocuklardan gelen cevaplarla bir zihin haritası oluşturulabilir. Bazı maddelerin karıştığında yeni bir maddeye dönüştüğü, bunun kimyasal bir olay olduğu farklı örneklerle açıklanabilir. Ham madde kavramı farklı örneklerle ortaya konabilir. Maya bakterileri hakkında araştırma yapılarak sınıfta sunum yapılması istenebilir. Farklı içeriklerle nasıl yoğurt yapılabileceği tartışılarak meyveli, çekirdekli, ballı, salatalıklı vb. lezzette yoğurt çeşitleri denemelerine fırsat verilebilir. Yoğurttan ayran, çorba gibi ürünler dışında neler yapılabileceği örneklerle tartışılabilir. Yoğurttan elde edilebilecek yeni ürünler bulmaları scamper yaratıcılık yöntemiyle teşvik edilebilir. Mandıra gezisi, süt ürünleri kooperatifi dükkânı gezisi vb. düzenlenebilir.

Destekleme: Fıkrayı canlandırma sürecinde çocuklara çeşitli ipucu ve yardım sistemleri kullanılarak destek olunabilir. Çocuklara akran eşlemesi yapılabilir. Çeşitli türlerde geri bildirim verilerek çocukların etkinliğe katılımları desteklenebilir. Yoğurt yapım sürecinin aşamaları görseller üzerinden çocuklara açıklanabilir ve onlardan da bu aşamaları anlatmaları istenebilir. Çocukların bireysel özelliklerine ve gereksinimlerine göre konuşarak, göstererek veya işaret ederek sorulara cevap vermeleri sağlanabilir.

AİLE / TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Gün içerisinde yapılan etkinlik hakkında bilgilendirme yapılır. Ailelerden evde yoğurt mayalamaları için çocuklara fırsat vermeleri istenir.

Toplum Katılımı: Sınıfta yoğurt mayalanır. Daha sonra okulda bulunan başka bir sınıfa ikram edilir.